

Anàlisi de prospectiva +Futur 2024

Reptes i oportunitats
en la provisió de serveis
de salut i socials

El Projecte +FUTUR

El Sistema de Salut i Social és un pilar fonamental del país perquè té cura del seu principal actiu, la Salut i el Benestar de les persones. En aquests moments, arreu del món, la sostenibilitat, la qualitat i l'equitat d'accés als sistemes públics de Salut i Social són una gran preocupació, fonamentalment per tres qüestions:

- Per l'increment de necessitats derivat de la cronicitat, gent més gran i/o amb problemes crònics de salut que els avenços en l'atenció fan possible que visquin més anys en qualitat de vida.
- Per l'evolució de les noves tecnologies i tractaments d'alt cost.
- Per la situació de recursos escassos econòmics (pressupostos limitats pels objectius de dèficit i que competeixen amb altres prioritats de despesa), manca de professionals, i esgotament de recursos naturals i mediambientals.

En aquest context cal **avançar-nos als reptes i oportunitats de futur** des del compromís en les transformacions que ens permetin preservar la bondat dels sistemes públics de salut i social, garantint la seva qualitat i equitat, millorant la seva eficàcia i eficiència, conceptes que en la gestió de serveis públics van més enllà de la seva connotació de gestió i esdevenen en una exigència ètica.

I els canvis en els sistemes passen per **organitzacions sanitàries i socials sostenibles, solvents i compromeses** amb les polítiques públiques i la societat.

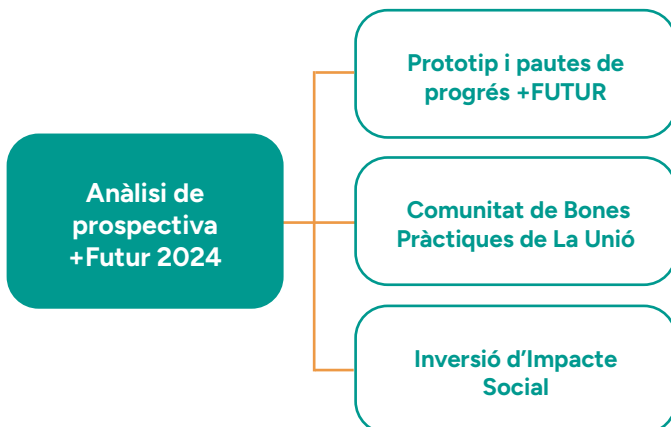
I entenem que les organitzacions som un ecosistema relacional que incorpora en la presa de decisions la governança i la direcció de l'entitat, els seus professionals, les persones i famílies que atenen, i la comunitat local en la qual conviuen. El Futur només es pot atendre des de l'**escolta activa i propòsit compartit**.

El **projecte +FUTUR de La Unió** expressa el compromís del sector de la provisió en aquest Propòsit. I per això, vol aterrar el debat i l'acció en allò que preocupa a les persones, superant els debats populistes i de confrontació. Davant la dificultat i els reptes per enfortir els sistemes de salut i social, volem formar part de la solució.

Anàlisi de prospectiva

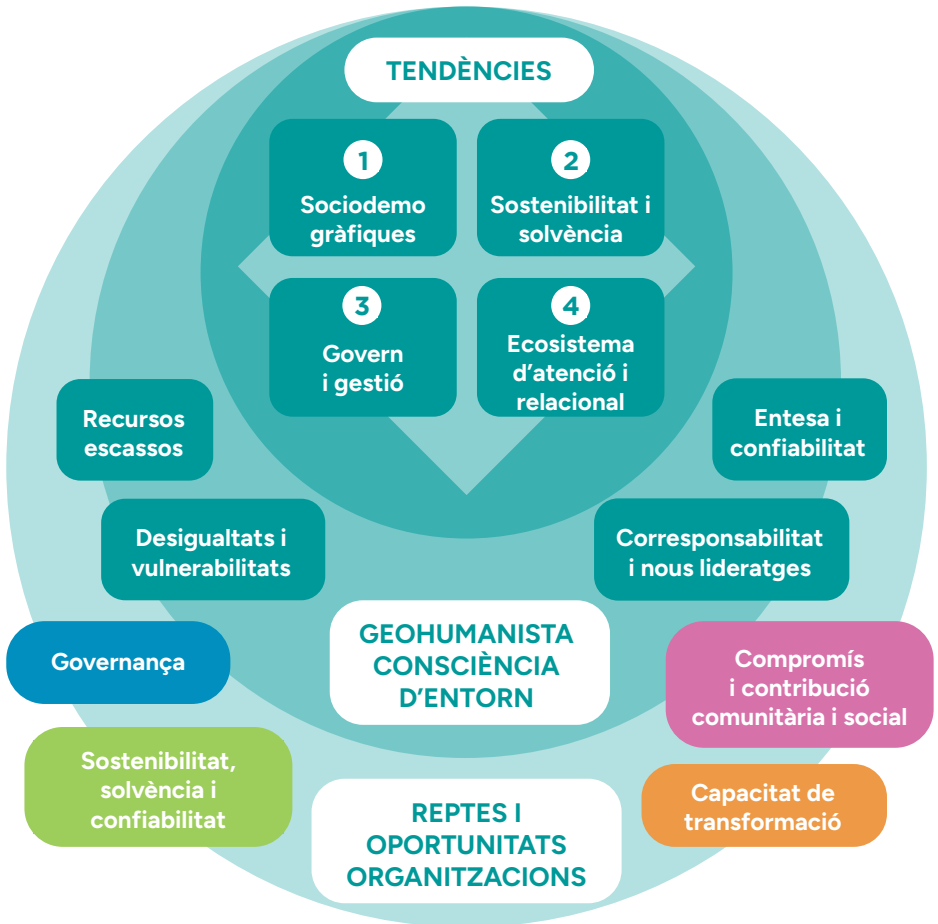
En els darrers mesos, s'ha dut a terme una exhaustiva anàlisi de prospectiva en el marc del **projecte +FUTUR**, orientat a la provisió de serveis de salut i socials a Catalunya. Aquesta anàlisi ha estat fonamental per identificar els reptes i les oportunitats que marcaran el futur de les organitzacions en aquest sector, i ha servit de base per a la definició de les línies d'acció estratègiques que es presenten a continuació.

- Una **Anàlisi de Tendències** dels sistemes de salut a partir d'informes sòlids, internacionals i nacionals.
- Una **Anàlisi Geohumanista**, d'elements que generin consciència de la situació d'entorn.
- L'**aterratge en reptes, oportunitats i línies d'acció** per a les organitzacions sanitàries i socials.
- El compromís d'orientar i avaluar la **Inversió d'Impacte Social** de les transformacions necessàries i enfocar-nos a l'acció, que permeti avaluar els efectes positius del desplegament d'aquestes línies d'acció en la societat i en el medi ambient, incorporant bones pràctiques i casos d'èxit de les entitats a la Comunitat de Bones Pràctiques de La Unió.

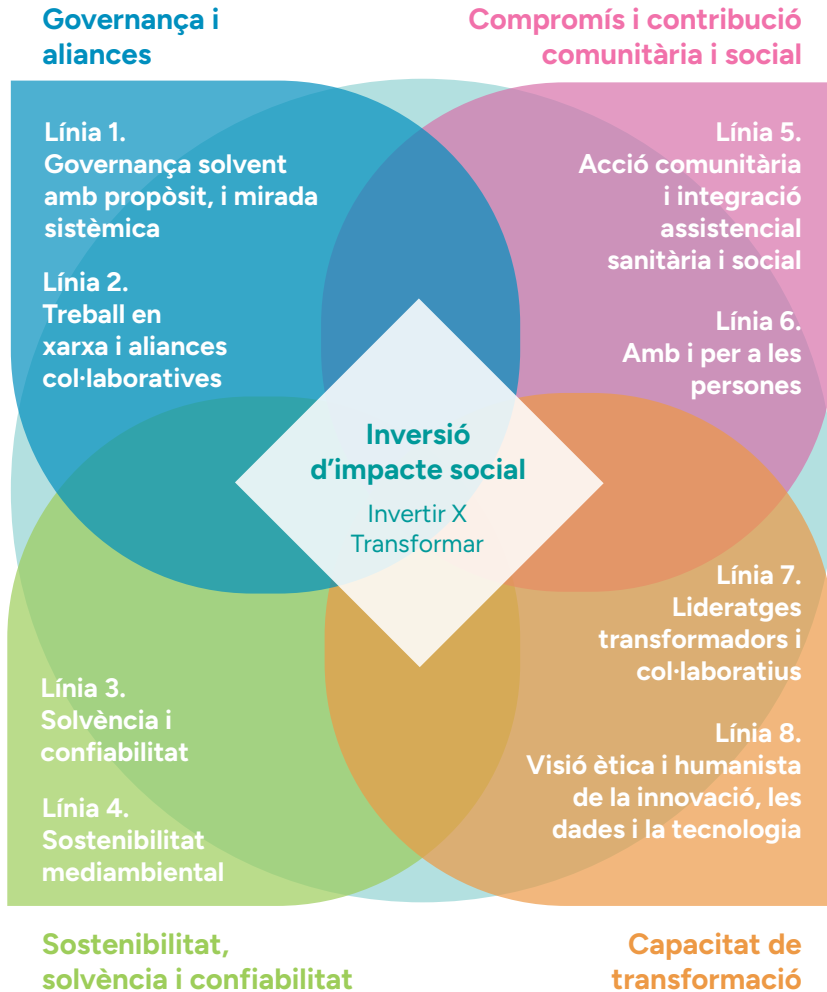

ANÀLISI DE PROSPECTIVA +FUTUR 2024

Reptes i oportunitats en la provisió de serveis de salut i socials

ATERRATGE EN LÍNIES D'ACCIÓ A LES ORGANITZACIONS

Anàlisi de tendències

1 Sociodemogràfiques

- Envel·liment actiu i saludable.
- One Health.
- Desigualtats, diversitat cultural i immigració.
- Cultura de la immediatesa i consumisme.
- Agrupació a les ciutats i canvi d'estructura familiar.
- Societat individualista que afecta als valors comunitaris.
- Expectatives d'avenços tecnològics.
- Gestió intergeneracional.
- Perspectiva de gènere.

3 Govern i gestió

- Salut Local i Global.
- Gestió responsable d'expectatives.
- Bon govern i bona gestió, dret de la ciutadania.
- Escolta interactiva.
- Nous lideratges.
- Governança ètica, àgil i transparent de les dades.
- Sumar recursos i capacitats.
- Avaluació transparent de les polítiques públiques.
- Comunicació responsable.

2 Sostenibilitat i solvència

- Consciència de recursos escassos, humans, econòmics i mediambientals.
- Invertir en transformar i reordenar.
- Planificar prospectivament, amb visió integral de model centrat en la persona.
- Inclusió de noves tecnologies i IA.
- Manca de professionals.
- Actualitzar habilitats, competències i estratègies de fidelització de talent.
- Sostenibilitat mediambiental.

4 Ecosistema d'atenció i relacional

- Atenció integrada i continuada al llarg de la vida.
- Cartera de serveis flexible.
- Transició digital, IA i humanisme.
- Nou ecosistema relacional.
- Respecte al rol de cadascú i propòsit comú.
- Entendre i atendre el desencís dels professionals.
- Treball en xarxa, aliances i col·laboració.

Anàlisi geohumanista - consciència d'entorn

Recursos escassos

- Polítiques i accions sostenibles: assistencials, econòmiques, professionals i mediambientals.
- Compatibilitat i correlació de les polítiques de creixement sostenible amb polítiques socials.
- L'ètica de l'eficiència.
- Finançament just i suficient.
- Corresponsabilitat en la gestió d'expectatives.
- Consciència de drets i deures.

Entesa i confiabilitat

- Explicar la veritat.
- Escolta activa.
- Protegir les grans polítiques de la confrontació.
- Diàleg i acords per a la legitimació, l'eficàcia i l'estabilitat dels canvis.
- Qualitat i seguretat.
- Rigor i exigència.
- Transparència i retre comptes.

Desigualtats i vulnerabilitats

- Corregir les desigualtats socials.
- Equilibri territorial.
- Inclusivitat de la diversitat cultural.
- Soledat no volguda.
- Visió positiva de l'impacte de la longevitat.
- Perspectiva de gènere.
- Gestió intergeneracional.

Corresponsabilitat i nous lideratges

- Sentiment de pertinença.
- Propòsit compartit.
- Partenariats i sinergies.
- Treball interdisciplinari.
- Escolta activa a les persones.
- Incorporar els nous valors del professionalisme.
- Models de relacions laborals motivadors i flexibles.
- Salut emocional.
- Compromís i cultura de l'esforç.
- Humanisme i nous lideratges.

Reptes, oportunitats i línies d'acció

Governança i aliances

L'encaix de la bona governança del sistema i la bona governança de les organitzacions, compartint propòsit i respectant l'autonomia de govern i de gestió de les entitats és clau per afrontar els reptes i les oportunitats de futur.

Línia 1. Governança solvent amb propòsit, i mirada sistèmica

1. Implicació i participació en el disseny de les polítiques públiques.
2. Visió sistèmica i participació en la governança territorial i aliances estratègiques.
3. Visibilitzar i professionalitzar els òrgans de govern de les organitzacions per enfortir l'autonomia de govern i de gestió.
4. Sostenibilitat, solvència i confiabilitat des de la gestió per valors i el compromís social amb la comunitat.
5. Models relacionals i transparents que reten comptes.

Línia 2. Treball en xarxa i aliances col·laboratives

1. Identificar potencialitats de les AE en totes les seves dimensions.
2. Definir valors i criteris per al bon govern i la bona gestió de les aliances estratègiques.
3. Superar les limitacions per a la gestió efectiva de les AE.
4. Participar en comunitats de bones pràctiques.

Sostenibilitat, solvència i confiabilitat

En un món on els recursos humans, econòmics i mediambientals són cada cop més escassos, és crucial **desenvolupar estratègies que millorin la sostenibilitat i la solvència amb la gestió dels serveis sanitaris i socials**. Això requereix una inversió significativa en la **transformació i reordenació** de les estructures i serveis existents per afrontar els desafiaments actuals i futurs.

Línia 3. Solvència i confiabilitat

1. Eficiència en la gestió de despesa i processos sense comprometre la qualitat.
2. Cultura i plans de qualitat i seguretat.
3. Generar sinèrgies i economies d'escala.
4. Focalitzar i invertir en serveis de valor afegit i d'interès públic.
5. Optimitzar i diversificar ingressos amb criteris ètics i de retorn social.
6. Treballar plans de viabilitat de les reordenacions i transformacions necessàries.
7. Formació continuada en soft skills i polítiques de gestió de persones.

Línia 4. Sostenibilitat mediambiental

1. Implementar pràctiques sostenibles i avaluables que redueixin l'impacte ambiental de les organitzacions, promovent la transició cap a models energèticament eficients, l'adopció de tecnologies verdes, i l'ús d'energies renovables.
2. Desenvolupar i implementar un pla de gestió de residus.
3. Introduir pràctiques d'economia circular dins de les operacions de l'organització.
4. Incorporar en l'avaluació de resultats de tota política o acció, l'impacte mediambiental en totes les seves dimensions.
5. Promoure la consciència ambiental entre els professionals i la ciutadania amb campanyes i programes de formació.
6. Promoure la mobilitat sostenible.

Compromís i contribució comunitària i social

El compromís i la contribució comunitària i social són essencials perquè les organitzacions contribueixin significativament al **benestar comunitari**, abordant la diversitat cultural, la salut pública, la transparència, les desigualtats, la perspectiva de gènere, els problemes emergents i una comunicació responsable.

Línia 5. Acció comunitària i integració assistencial sanitària i social

1. Xarxa de col·laboració amb el món local i la comunitat per detectar necessitats i disminuir desigualtats.
2. Campanyes de sensibilització per educar a la comunitat en la cura de la salut i l'autonomia personal, amb una visió positiva de la longevitat.
3. Estratègia de co-creació de serveis.
4. Incrementar intensitat i cobertura de cures dignes.
5. Accions d'Integració social i sanitària específiques per col·lectius.
6. Promoure ecosistemes locals d'impacte econòmic i social.

Línia 6. Amb i per a les persones

Professionals

1. Models de gestió de persones que escoltin les expectatives dels professionals.
2. Entorn de treball saludable i que potenciï el creixement professional.
3. Formació continuada per adaptar-se als canvis estratègics.
4. Descentralització i corresponsabilitat en la presa de decisions.
5. Programa de gestió intergeneracional i mentoria.

Societat i Persona

1. Consells que promoguin la participació ciutadana i la corresponsabilitat amb el món local.
2. Plataforma activa de comunicació ciutadana (necessitats, serveis, feedback).
3. Incorporar a la persona i família en la presa de decisions i el disseny dels canvis transformacionals.

Capacitat de transformació

Invertir en la transformació és essencial per millorar la productivitat i els resultats en els serveis sanitaris i socials. Això implica compartir estratègies i palanques de canvi en diverses àrees clau: transformació assistencial, digital, ecològica, experiència persona i família, organitzacional i de processos, de model de relacions laborals i emocionals amb els professionals, i apostar per l'adopció de la innovació i la participació en ecosistemes d'innovació.

Línia 7. Lideratges transformadors i col·laboratius

1. Valors, competències i habilitats dels nous lideratges.
2. Lideratges humanistes i col·laboratius, amb capacitat de gestió del canvi.
3. Sistema transparent d'avaluació continuada i d'incentius motivadors.
4. Espais de pensament creatiu.
5. Implicar als professionals en compartir bones pràctiques i aprenentatges.

Línia 8. Visió ètica i humanista de la innovació, les dades i la tecnologia

1. L'ètica com a guia actitudinal. Comitès d'Ètica Organitzacional.
2. Organització amb Propòsit i compromís amb els ODS de l'Agenda 2030.
3. La transformació digital per a una atenció més preventiva, predictiva, personalitzada, participativa i propera.
4. Innovació humanista.
5. Formació en la gestió del canvi.
6. Codi ètic per a l'ús de dades i tecnologies.

Inversió d'impacte social
Invertir X Transformar

+FUTUR

Actuar x Avançar-se

El **projecte +FUTUR de La Unió** és el resultat de 8 anys d'aprenentatge i innovació col·laborativa per respondre als canvis sociodemogràfics, tecnològics i econòmics.

Iniciem ara una nova etapa amb una anàlisi prospectiva orientada al futur, amb l'objectiu d'anticipar-nos a les tendències emergents i construir organitzacions que funcionin com un ecosistema integrat on governança, professionals, persones i comunitats col·laborin activament.

Les organitzacions som els agents del canvi transformacional per un futur més saludable i sostenible per a tothom.

mesfutur.uch.cat

Accedeix a la memòria del 2024 del Projecte +FUTUR

Coneix La Unió, associació d'entitats sanitàries i socials

